

"DAGENE" - ALIANSKA PODUNAVSKIH ZEMALJA ZA ZAŠTITU UGROŽENIH ŽIVOTINJSKIH VRSTA

P. Caput

Poslije internacionalne konferencije pod naslovom "Programmes for genetic conservation" na Univerzitetu Warwick u Engleskoj u rujnu 1989. godine rodila se ideja među sudionicima iz nekih srednjoevropskih zemalja da se formira regionalna organizacija za zaštitu rijetkih pasmina u ovom dijelu Evrope.

Inicijativom prof. I. Bodo-a i njegovih suradnika održan je workshop o zaštiti ugroženih pasmina domaćih životinja u Bugacpuszti u Mađarskoj u jesen 1989. Tom smo se prilikom kao inicijativna grupa dogovorili da pristupimo formiranju regionalne organizacije podunavskih zemalja po uzorku na nekoliko već osnovanih asocijacija širom Evrope i svijeta. Naročito zalaganje u pripremi ovoga posla pokazali su prof. I. Bodo s Veterinarskog fakulteta u Budimpešti i prof. W. Schleger s Veterinarskog fakulteta u Beču.

Prvi internacionalni simpozij pod naslovom: "1st International Dagene* - Symposium on Gene Conservation" održan je u Kremsu a.d. Donau od 7.-9. rujna 1990. Simpozijumu je prisustvovalo 28 znanstvenih radnika iz Austrije, Bugarske, Češkoslovačke, Jugoslavije, Mađarske, Njemačke i Rumunjske. Iz naše zemlje, od početka navedene aktivnosti, sudjeluje autor ovog članka sa suradnicima.

Na simpoziju iznijeti su referati i posterii ovih naslova:

- Sadašnje stanje u zaštiti genetskih izvora farmskih životinja (Bodo, I.)
- Inicijalni program za zaštitu podolskog goveda u Hrvatskoj (Caput P.)
- Zaštita autohtonih pasmina ovaca (Cumlivski, B.)
- Mađarska Rackaschaf (Baltay, M.)
- Ugrožene pasmine ovaca podunavskih zemalja (R. Seibold)
- Varijacije alela u velikih sisavaca Srednja Evrope (Hartl, G.B.)
- Genetski izvori u konjogojstvu Bugarske (R. Karaivanov)
- Kombinacija dubokog smržavanja i održavanja živih životinja kao genske rezerve (Sergei J.)
- Povijest i genetska vrijednost posljednjih crvenih, žutih i plavih pasmina goveda u srednjoevropskom prostoru (Altmann D.)

Diskusija o prijedlogu statuta traje do 31.12.1990. Izvršni Komitet čini 5 članova, a mandat mu traje do II. konferencije, koja će se održati 1992. u

* Dagene označava skraćenicu za "podunavske gene" (Danubian Countries Alliance for Gene Conservation in Animal Species).

Dr. Pavo Caput, izv. profesor, Fakultet poljoprivrednih znanosti, Zagreb

Budimpešti. Između zasjedanja radit će se u radnim grupama. Sekretarijat Alijanse je: Institut für Tierzucht und Genetik. Veterinarmedizinischen Universität Wien, Linke Bahngasse 11, A - 1030 Wien, Dr. Simone Müller. Za sada su formirane radne grupe za konje (predsjedava Szász Dr. Ferenc, Biotech Firm, Üllö Kostelep Hungary), goveda (Führer Dr. Friedrich Besamungsstation Rottenhaus, A - 3250 Wieselburg, Austria), svinje (Baltay Dr. Mihely, Institut f. landw. Qualifizierung, 1024 Budapest Keleti K. n. 24, Hungary) i ovce (Seibold Dr. Reiner, Gesellschaft z. Erhaltung alter Haustierrassen Obermarchenbach la, D-8051 Haag/Amper, Germany).

Organizacija zasjedanja 1994. povjerena je Jugoslaviji (Zagreb). Predstavnici Madarske - organizatora slijedeće konferencije "Dagene" asocijacije 1992. godine istakli su glavni sadržaj programa:

- Svaka članica (zemlja/pokrajina) podnijet će informativni referat o stanju pasmina, stočarske proizvodnje i veterinarske zaštite.
- Zemlja - domaćin će podnijeti referat o zaštiti njenih ugroženih pasmina.
- S obzirom da ima dosta ugroženih autohtonih pasmina koje ne žive samo u jednoj zemlji (na primjer: Mangulica, cikta) na svakoj konferenciji će se detaljnije raspravljati o jednoj takvoj pasmini. U vezi s tim treba uspostaviti međudržavnu zamjenu ili prodaju u skladu s programom zaštite.
- Slobodne teme iz programa skupa.

Ovu informaciju pišemo s ciljem da animiramo čitaoce "Stočarstva" i njihove suradnike u znanstvenim i stručnim ustanovama širom zemlje, da se prema svojoj profesionalnoj sklonosti uključe u ovaj program. Izgleda da će aktivnost u zaštiti i spašavanju ugroženih vrsta i pasmina domaćih životinja postati uskoro jedan od glavnih poslova stočara i stočarskih stručnjaka. Očuvanje biološke varijabilnosti kao kreacije prirode uz genetsko, odnosno proizvodno značenje ima i etnološko. U razvijenim zemljama dražbe rijetkih i ugroženih domaćih životinja imaju veći promet i profit nego konvencionalne komercijalne.

Vaš interes za suradnju u okviru "Dagene" asocijacije možete ostvariti posredstvom našeg člana izvršnog odbora prof. dr. Pava Caput (tel. 041/232-720) ili direktno s predsjednicima radnih grupa.